

4 ساعت رایزنی ایران و آمریکا در ژنو درباره اختلافات

عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان مذاکرات چهار ساعته معاونان وزرای خارجه ایران و آمریکا در ژنو را خوب و مفید توصیف کرد و گفت: محور مذاکرات روز پنجشنبه گذشته (16 مرداد) معاونان وزرای خارجه ایران و آمریکا موضوعات مورد اختلاف و بررسی نحوه نزدیک کردن دیدگاه‌های طرفین بود که چهار ساعت به طول انجامید.

عضو ارشد تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان مذاکرات چهار ساعته معاونان وزرای خارجه ایران و آمریکا در ژنو را خوب و مفید توصیف کرد و گفت: محور مذاکرات روز پنجشنبه گذشته (16 مرداد) معاونان وزرای خارجه ایران و آمریکا موضوعات مورد اختلاف و بررسی نحوه نزدیک کردن دیدگاه‌های طرفین بود که چهار ساعت به طول انجامید.

سید عباس عراقچی عضو ارشد تیم مذاکره کننده کشورمان در گفتگو با باشگاه خبرنگاران، با اشاره به مذاکرات روز پنجشنبه گذشته ایران و آمریکا در ژنو گفت: مذاکرات انجام شده در ژنو خوب و مفید بود.

گفتنی است: گفتگوهای هسته‌ای دوجانبه ایران و آمریکا به ریاست معاونان وزرای خارجه 2 کشور ساعت 10 صبح روز پنجشنبه (16 مردادماه) به وقت محلی (12:30 به وقت تهران) در شهر ژنو آغاز شد.

این مذاکرات ساعت 12 به وقت محلی برای صرف ناهار و اقامه نماز هیأت ایرانی متوقف و ساعت 15 دوباره از سر گرفته شد که 2 ساعت به طول انجامید.

این مذاکرات به ریاست سید عباس عراقچی و مجید تخت روانچی معاونان محمدجواد ظریف و ویلیام برنز قائم مقام و وندی شرمین معاون وزیر خارجه آمریکا برگزار و کارشناسان مرتبط 2 کشور از جمله حمید بعیدی نژاد مدیرکل سیاسی و بین المللی وزارت خارجه و رئیس هیأت کارشناسی ایران، جیک سولیوان، جیمز تیمبی مشاور ارشد «وندی شرمین» در امور کنترل تسلیحاتی و منع تکثیر سلاح‌های اتمی، رابرت مالی و پاول ایروین نیز در این مذاکرات حضور داشتند.

تیم مذاکره کننده ایرانی برای شرکت در این گفت و گوهای یک روزه چهارشنبه شب وارد شهر ژنو شد و شب گذشته نیز به تهران بازگشت.

غنی سازی و میزان آن، راکتور آب سنگین اراک، بازه زمانی اجرای گام نهایی توافق ژنو و تحریم‌ها از جمله موارد اختلافی ایران و گروه 5+1 است. در مذاکرات وین پنج درباره راه حل جامع هسته‌ای، کار نگارش متن پیش نویس توافقنامه جامع هسته‌ای آغاز و در وین شش حدود 65 درصد متن به نگارش درآمد، ولی هنوز اختلافات اساسی و کلیدی باقی است.

19 خرداد ماه و پیش از پنجمین دور مذاکرات ایران و گروه 5+1 درباره راه حل جامع هسته‌ای، نیز عراقچی، روانچی و ویلیام برنز و وندی شرمین با حضور هلگا اشمیت در شهر ژنو بر سر یک میز به رایزنی پرداختند که 2 روز به طول انجامید و جمعا 12 ساعت گفت و گو کردند.

لازم به ذکر است سید عباس عراقچی روز دوشنبه 13 مرداد ماه در جمع خبرنگاران، از برگزاری یک یا دو جلسه به صورت دوجانبه بین ظریف و اشتون یا سطوح پایین تر، دوجانبه، چندجانبه و در سطح کارشناسی، قبل از برگزاری مذاکرات ایران و 5+1 که قرار است در اوائل سپتامبر برگزار شود، خبر داد و گفت که این نشست‌ها در وین یا ژنو و براساس تنظیم وقت و برنامه ریزی‌ها برگزار خواهد شد.

عراقچی همچنین از احتمال برگزاری مذاکرات ایران و 5+1 در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک خبر داد.

در پایان ششمین دور مذاکرات ایران و گروه 5+1 در وین درباره گام پایانی توافقنامه ژنو (برنامه اقدام مشترک جامع) و عدم حصول توافق به دلیل اختلافات موجود، طرفین در بامداد روز شنبه 28 تیر ماه توافق کردند که این مذاکرات برای چهار ماه دیگر نیز تمدید شود و قرار گذاشتند که در طی دو تا سه هفته در پایتخت هایشان به رایزنی‌های داخلی بپردازند و پس از آن گفت و گوها را دوباره از سر بگیرند.

معاون وزیر خارجه ایران همچنین پیش از این در خصوص موارد اختلافی بین ایران و 5+1 و اینکه آیا از بعد از مذاکرات وین 6 رایزنی‌هایی در خصوص موارد اختلافی صورت گرفته؟ اظهار داشت: از آخرین باری که در وین مذاکره کردیم مذاکره دیگری نداشتیم و همانجا تصمیم گرفته شد که هیات‌ها طی دو تا سه هفته در خصوص مذاکرات ارزیابی داشته باشند و راه حل پیدا

کنند و دوباره مذاکرات داشته باشند.

لازم به ذکر است در پایان ششمین دور مذاکرات وین ظریف و اشتون بیانیه مشترکی به شرح زیر صادر کردند:

«ما به همراه مدیران سیاسی کشورهای 3+3 به صورت فشرده برای رسیدن به یک برنامه جامع اقدام مشترک با استفاده از شتاب سیاسی حاصل از تصویب و اجرای برنامه اقدام مشترک 24 نوامبر 2013 توسط طرفین تلاش کردیم. ما جلسات مختلف در اشکال مختلف در فضایی سازنده برگزار کرده ایم تا به یک راه حل جامع درازمدت مورد توافق مشترک که تضمین کند برنامه هسته ای ایران همواره صلح آمیز خواهد بود، دست یابیم. گرچه ما پیشرفت های ملموسی در برخی از موضوعات داشته ایم و مشترکا برای تدوین یک متن برنامه جامع اقدام مشترک کار کرده ایم، ولیکن هنوز فاصله قابل توجهی پیرامون برخی موضوعات اساسی باقی مانده است که نیاز به زمان و تلاش بیشتری دارد. از این روز ما به همراه وزرای 3+3 تصمیم گرفته ایم که اجرای اقدامات برنامه اقدام مشترک را تا 24 نوامبر 2014 که مطابق با زمانبندی پیش بینی شده در برنامه اقدام مشترک است، ادامه دهیم. ایران و 3+3 مجددا تأکید می کنند که اجرای تمامی تعهداتشان در برنامه اقدام مشترک را به صورت مؤثر و به موقع ادامه خواهند داد. ما با عزم راسخ برای رسیدن به توافق پیرامون یک برنامه جامع اقدام مشترک در اولین فرصت ممکن جلسات خود را در اشکال مختلف طی هفته های آینده برگزاری خواهیم کرد.»

ایران و 5+1 در این مذاکرات فشرده در خصوص شرایط و چگونگی تمدید مذاکرات تا 24 نوامبر 2014 (3 آذر 1393) درباره یک سند توضیحی یک صفحه ای به صورت غیر رسمی (non-paper) توافق کردند.

بر اساس این سند دولت آمریکا متعهد شده است با همان شرایط و ضوابط تفاهم ژنو که در واقع آزادسازی مبلغ 4.2 میلیارد دلار را در مقابل رقیق سازی و اکسیدسازی مواد 20 درصد مقرر ساخته بود، این بار مبلغ 2 میلیارد و 800 میلیون دلار از دارایی های مسدود شده جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور را ظرف این چهار ماه آزاد کند که اولین قسط آن در تاریخ دهم مرداد ماه آزاد شد.

براساس این گزارش، در این سند Non-Paper مقرر شده است که دو طرف به اجرای مؤثر و به موقع اقدامات مندرج در برنامه اقدام مشترک همچنان ادامه دهند.

آمریکا در این سند توضیحی پذیرفته است که پرداخت به موقع این مبالغ را به نحوی ممکن کند که از بروز اشکالات و تأخیراتی که در شش ماهه گذشته رخ داده بود خودداری شود.

علاوه بر این کشورهای اروپایی و آمریکا پذیرفتند که در اجرای مؤثرتر لغو تحریم های بیمه، شرایطی را در نظر بگیرند که با توجه به کوتاه بودن تمدید چهار ماهه تفاهم ژنو، چنانچه خسارتی در طول دوره چهار ماهه رخ دهد، پرداخت مربوطه بعد از چهار ماه نیز بتواند صورت گیرد. این تعهد جدید از سوی آمریکا اطمینان خاطر بیشتری برای شرکت های بیمه گذار، به خصوص برای بیمه حمل و نقل دریایی از جمله بیمه نفتکش ها برای حمل نفت ایران، ایجاد خواهد کرد و برخی از تردیدهای آنها را پوشش خواهد داد.

براساس این سند توضیحی، جمهوری اسلامی ایران نیز اعلام کرده است که برنامه از پیش طراحی شده خود را برای تهیه سوخت راکتور تحقیقاتی تهران ادامه خواهد داد و به طور مشخص 25 کیلو از اکسید 20 درصد خود را به صفحه های سوخت برای مصرف راکتور تحقیقاتی تهران تبدیل خواهد کرد.

ایران همچنین براساس برنامه طراحی شده خود، مواد غنی شده زیر 2 درصد خود را، که اضافات ناشی از فرآیندهای ناقص قبلی می باشد، به هگزافلوراید اورانیوم طبیعی برخواهد گرداند تا آماده غنی سازی مجدد شوند.

براساس این سند توضیحی یک صفحه ای غیر رسمی (non-paper) دو ابهام مشخص در اجرای توافق ژنو که نسبت به نحوه دسترسی آژانس به کارگاه های ساخت قطعات و نیز تولید سانتریفیوژهای جدید بود نیز در این سند توضیحی، به گونه ای که هیچ تعهدی فراتر از توافق ژنو برای جمهوری اسلامی ایجاد نکند، مرتفع شده است.

وزرای خارجه ایران و گروه 5+1 (آلمان، آمریکا، فرانسه، روسیه، چین و انگلستان) به همراه کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا سوم آذر ماه سال گذشته (1392) در شهر ژنو به توافقی تحت عنوان «برنامه اقدام مشترک» درباره برنامه هسته ای ایران دست یافتند که این توافقنامه در 30 دی ماه همان سال وارد مرحله اجرا شد و 29 تیر ماه پایان شش ماه اول گام نخست این توافقنامه بود.

در مقدمه این توافقنامه آمده است: هدف این مذاکرات رسیدن به یک راه حل جامع مورد توافق و بلند مدت است به نحوی که تضمین کند برنامه هسته ای ایران کاملاً صلح آمیز باقی خواهد ماند. ایران اعلام می نماید تحت هیچ شرایطی به دنبال دستیابی یا گسترش سلاح هسته ای نیست. راه حل جامع مذکور مبتنی بر این اقدامات اولیه بوده و به یک گام نهایی منجر خواهد شد که دوره زمانی آن مورد توافق قرار گرفته و به رفع نگرانی ها می انجامد. این راه حل جامع، ایران را قادر می سازد تا به طور کامل از حقوق خود در بهره گیری از انرژی هسته ای برای اهداف صلح آمیز بر اساس مواد مرتبط در معاهده منع گسترش سلاح های هسته ای و با رعایت تعهدات خود بر طبق معاهده از آن برخوردار شود. این راه حل جامع متضمن یک برنامه غنی سازی با تعریف مشترک و محدودیت های عملی و اقدامات شفاف ساز به منظور تضمین ماهیت صلح آمیز برنامه هسته ای می باشد. این راه حل جامع به مثابه یک مجموعه منسجم خواهد بود که هیچ بخشی از آن مورد توافق قرار نمی گیرد مگر آنکه در مورد تمامی بخش های آن توافق حاصل شود. این راه حل جامع شامل یک فرایند متقابل و قدم به قدم می باشد و به رفع همه جانبه تمامی تحریم های شورای امنیت، تحریم های چندجانبه و تحریم های ملی مربوط به برنامه هسته ای ایران می انجامد.

در این توافقنامه اعلام شد که گام اول دارای دوره زمانی شش ماهه خواهد بود و با توافق متقابل قابل تمدید می باشد. در این دوره همه اعضاء، با حسن نیت، در جهت حفظ فضای سازنده در مذاکرات فعالیت خواهند کرد.

ایران و گروه 5+1 در خصوص دستیابی به راه حل جامع هسته ای تاکنون شش دور در شهر وین به گفت و گو پرداختند.